

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 13.11.1974, sp. zn. 11 Tz 40/74, ECLI:CZ:NS:1974:11.TZ.40.1974.1

Číslo: 28/1975

Právní věta: Pro možnost ponechat u mladistvého podmíněně odsouzeného vzhledem k výjimečným okolnostem případu podmíněné odsouzení v platnosti a popř. prodloužit zkušební lhůtu podle § 82 odst. 2 tr. zák. je rozhodný věk mladistvého v době, kdy zavinil příčinu k výkonu trestu, tj. v době, kdy porušil podmínky podmíněného odkladu výkonu trestu (§ 60 odst. 1 tr. zák.), nikoli v době, kdy se rozhoduje o tom, zda se nařídí výkon trestu či se podmíněné odsouzení ponechá v platnosti a popřípadě se přitom prodlouží zkušební lhůta.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 13.11.1974

Spisová značka: 11 Tz 40/74

Číslo rozhodnutí: 28

Číslo sešitu: 6-7

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Mladiství, Trest odnětí svobody podmíněný

Předpisy: 140/1961 Sb. § 60 odst. 1
§ 82 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 28/1975 sb. rozh.

Pro možnost ponechat u mladistvého podmíněně odsouzeného vzhledem k výjimečným okolnostem případu podmíněné odsouzení v platnosti a popř. prodloužit zkušební lhůtu podle § 82 odst. 2 tr. zák. je rozhodný věk mladistvého v době, kdy zavinil příčinu k výkonu trestu, tj. v době, kdy porušil podmínky podmíněného odkladu výkonu trestu (§ 60 odst. 1 tr. zák.), nikoli v době, kdy se rozhoduje o tom, zda se nařídí výkon trestu či se podmíněné odsouzení ponechá v platnosti a popřípadě se přitom prodlouží zkušební lhůta.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 13. 11. 1974 sp. zn. [11 Tz 40/74](#).)

K stížnosti pro porušení zákona podané ministrem spravedlnosti ČSR zrušil Nejvyšší soud ČSR usnesení městského soudu v Praze ze dne 23. 11. 1973 sp. zn. 2 To 574/73 i usnesení obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 23. 8. 1973 sp. zn. 2 T 347/69 a obvodnímu soudu pro Prahu 10 přikázal, aby věc mladistvého V. B. znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 5. 2. 1970 sp. zn. 2 T 347/69 byl mladistvý obviněný V. B. odsouzen pro trestný čin rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví dílem dokonaný a dílem nedokonaný podle § 132 odst. 1 písm. a) a § 8 odst. 1, § 132 odst. 1 písm. a) tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání 1 roku s podmíněným odkladem výkonu trestu na zkušební dobu 3 roků. Rozsudek nabyl právní moci dne 6. 5. 1970 a lhůta pro osvědčení končila 6. 5. 1973.

Z trestního spisu 4 T 88/72 obvodního soudu pro Prahu 10 vyplývá, že též mladistvý obviněný byl rozsudkem tohoto soudu ze dne 27. 9. 1972 odsouzen pro trestný čin příživnictví podle § 203 tr. zák. k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání šesti měsíců. Tento trestný čin byl spáchán v období od 19. 4. 1971 do 1. 6. 1972. Rozsudek nabyl právní moci 29. 1. 1973. Tento trest mladistvý obviněný vykonal dne 12. 7. 1973.

V důsledku tohoto odsouzení rozhodl obvodní soud pro Prahu 10 v trestní věci sp. zn. 2 T 347/69 usnesením ze dne 23. 8. 1973 tak, že podle § 60 odst. 1 tr. zák. se trest odnětí svobody v trvání 1 roku vykoná, poněvadž se mladistvý obviněný ve zkušební době neosvědčil.

Proti tomuto usnesení byly podány stížnosti mladistvým obviněným V. B. a jeho matkou M. B.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 23. 11. 1973 sp. zn. 2 To 574/71 zamítl obě stížnosti podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. jako nedůvodné. V odůvodnění usnesení se ztotožnil se stanoviskem obvodního soudu pro Prahu 10 a navíc vyslovil, že obvodní soud pro Prahu 10 nemohl v tomto případě postupovat podle § 82 odst. 2 tr. zák. a prodloužit zkušební dobu, protože v době veřejného zasedání bylo mladistvému obviněnému už 20 let, což je podmínkou aplikace citovaného ustanovení.

Proti tomuto usnesení městského soudu jako soudu odvolacího podal stížnost pro porušení zákona ve prospěch mladistvého obviněného V. B. ministr spravedlnosti ČSR, ve které vytyká porušení zákona v ustanovení § 82 odst. 2 tr. zák.

Nejvyšší soud ČSR, přezkoumaj napadené usnesení městského soudu v Praze ze dne 23. 11. 1973 a řízení, jež mu předcházelo, shledal, že napadeným usnesením došlo k porušení zákona.

Podle ustanovení § 82 odst. 2 tr. zák. nedovrší-li mladistvý, který byl podmíněně odsouzen, v době, kdy zavdal příčinu k výkonu trestu, dvacátý rok svého věku, může soud vzhledem k výjimečným okolnostem případu podmíněné odsouzení ponechat v platnosti. Přitom může zkušební dobu přiměřeně prodloužit, ne však o více než dvě léta. Z citovaného zákonného ustanovení vyplývá, že pro užití tohoto ustanovení v konkrétním případě je rozhodným věk mladistvého v době, kdy zavdal příčinu k výkonu trestu, a nikoliv v době, kdy soud prvního stupně o výkonu trestu podmíněně odloženého rozhodl ve veřejném zasedání, jak mylně uvádí městský soud. Mladistvý obviněný V. B. byl rozsudkem obvodního soudu pro Prahu 10 odsouzen dne 27. 9. 1972 pro trestný čin příživnictví podle § 203 tr. zák., kterého se dopustil v období od 19. 4. 1971 do 1. 6. 1972, tedy zavdal příčinu k výkonu trestu podmíněně odloženého v trestní věci 2 T 347/69 v době, kdy nedovršil dvacátý rok svého věku. Mladistvý obviněný se totiž narodil 8. 1. 1953 a dovršil 20. rok věku dne 8. 1. 1973.

Okolnost, že rozsudek obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 27. 9. 1972 nabyl právní moci až 25. 1. 1973, nemění nic na shora uvedeném stanovisku, neboť rozhodným je, kdy mladistvý obviněný V. B. přestal ve zkušební době žít řádným životem pracujícího člověka a kdy už mohlo být rozhodnuto o tom, že se podmíněně odložený trest odnětí svobody vykoná.

Další materiální podmínkou pro event. užití ustanovení § 82 odst. 2 tr. zák. je zjištění výjimečných okolností případu. Pro posouzení této podmínky neměl jak obvodní soud pro Prahu 10, tak městský soud jako soud odvolací potřebné podklady ve skutkovém zjištění, a to v potřebné šíři a úplnosti.

Okolnost, že mladistvý obviněný V. B. byl ve zkušební době odsouzen, nezbavovala obvodní soud pro Prahu 10 ani z hlediska ustanovení § 60 odst. 1 tr. zák. povinnosti, aby si zjistil podrobně a v plné šíři celkové chování mladistvého obviněného ve zkušební době a zkoumal, čím bylo v daném případě chování mladistvého obviněného ovlivňováno (viz znalecký posudek, vyjádření matky mladistvého obviněného atd.).

Také okolnost, že ustanovení § 82 odst. 2 tr. zák. stanoví, že o ponechání podmíněného odsouzení, resp. o přiměřeném prodloužení zkušební doby „může“ soud rozhodnout, neznamená, že soud podmínky pro užití tohoto ustanovení v konkrétním případě nemusí vůbec zjišťovat.

Z toho, co bylo uvedeno, je zřejmé, že městský soud v Praze jako soud odvolací, nesprávně vyložil ustanovení § 82 odst. 2 tr. zák. a o nemožnosti aplikace tohoto ustanovení rozhodl, aniž pro to měl potřebné podklady v úplných skutkových zjištěních. Rovněž tak obvodní soud pro Prahu 10 rozhodl o věci na neúplném skutkovém podkladě.